

OP ZOEK NAAR RELEVANTE INDICATOREN EN BENCHMARKS VOOR SCHOLEN

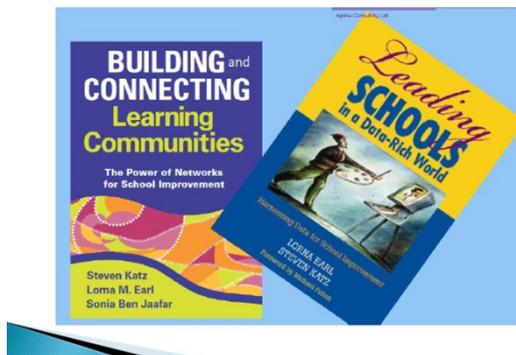
Vooraf : Data gebruiken voor schoolontwikkeling

- Waarom ?
 - geen tijd meer voor veranderingen door trial en error
 - synthetiseren en organiseren van data op verschillende manieren **stimuleert reflectie** over de aard van het aan te pakken probleem
- **data ondersteunen** het nemen van consequente beslissingen
- de controle over onderwijs moet worden gegeven aan onderwijzers met de eis: de geïnformeerde professional

Earl & Katz 2006

Vooraf : Data gebruiken voor schoolontwikkeling(2)

- Op zoek naar indicatoren :
 - Normgericht (relevantie op maat??)
 - Criteriumgericht (wat is aanvaardbaar voor ons?)
 - Schoolgericht (relevant binnen eigen context)
- Zie ook ppt Earl:

Leiding geven in een wereld
vol data:
data in het gareel voor een
betere school

Lorna Earl, Ph.D.
Master class januari 2012

Welke data : CIPO-MODEL (MAHIEU)

	Context	Input	Proces	Output
Macro	Politieke / economische / demografische ontwikkelingen Migratie Vergroening/vergrijzing Wettelijke kaders	Schoolkeuzeprocessen	Eindtermen / leerplannen Pedagogisch-didactische ontwikkelingen Onderwijsspiegel TALIS	PISA TIMMS ...
Regionaal	Demografische ontwikkeling Onderwijslandschap Stadsontwikkeling Stadsvlucht Capaciteitsgegevens Sociale kaart LOP-omgevingsanalyse	Inter-school segregatie CAR-gegevens	Spijbelmonitor Retentiecijfers	Afstemming onderwijs - arbeidsmarkt
Meso	Wijkgebonden ontwikkelingen Marktpositie school	Recruiteringskaart LOP-schoolfiches Schoolkeuzemotieven	Efficient gebruik leertijd Inspectieverslag/feed back School-zelfevaluatie Retentiecijfers Schoolwelbevinden	Leerwinst Inspectieverslag
Micro	Gegevens over ouders Gegevens over leerkrachten	Startcompetenties lln. Schoolinterne segregatie	Klaswelbevinden Rapporten klasseraden CLB info Schoolloopbanen Functioneren lkrn	Examenresultaten Doorstroming/vervolgonderwijs Tewerkstelling afgestudeerden

3 vragen

- Hoe breng je (Antwerpse) cijfers over attesteringen en schoolachterstand het best in kaart? Op zoek naar relevante benchmarks voor scholen.
- Toon wat resultaten van 'schoolloopbaan-analyses'
- Laat zien hoe je deliberatieadviezen in kaart brengt?
- (Breng een technisch verhaal over data-analyse.)

3 invalshoeken

- Hoe kunnen we een 'stadsdynamiek' aankaarten en aanjagen?
- Hoe kan een scholengemeenschap scholen ondersteunen, om op basis van cijfers een schoolbeleid te voeren.
- Hoe kunnen we 'een klacht' onderbouwen: nl. de adviezen van de klassenraad worden genegeerd. Kunnen we op basis van advies-cijfers een schoolloopbaan-beleid richting geven?

Data-analyse en zoektochten

3 cases

- Attesteringen en Schoolachterstand
 - case Antwerpen (2002/03-2012/13)
- Schoolloopbanen- annex retentie
 - case SG Olva-Antwerpen (2003/04-2011/12)
- Effecten van deliberatieadviezen
 - In 5 scholen over 5 schooljaren

Waarom ?

Uit de presentatie 'DROPOUT' van C.Lamote (Antwerpen mei 2011)

- Dé vroegtijdige schoolverlater?
 - Schoolse vertraging en/of veranderen school/onderwijsvorm.
 - Blijven zitten in BaO? 4 keer meer kans op drop-out (Lamote)
 - Blijven zitten in SO? 2,5 keer meer kans op drop-out (Lamote)
 - Veranderingen van school/onderwijsvorm (Douterlungne et al., 2001):
 - Vooral negatieve invloed op jongeren die maximaal één keer zijn blijven zitten
 - effect sterk afhankelijk van opleidingsniveau ouders

Bao : $12\% * 4 = 48\%$ kans

SO : $12\% * 2,5 = 30\%$ kans

Op zoek naar de indicatoren

- Omdat we weten dat het diploma van de moeder de meest significante indicator is, kozen we ervoor om **scholen te clusteren** op basis hiervan. (zie ook masterplan hervorming SO p 5)
- We clusteren deze indicator tot **3 soorten schoolpopulaties** naar analogie met de financiering van GOK-kenmerken nl.:
 - 1) de scholen waar minder dan 30% van de leerlingen een moeder zonder diploma heeft,
 - 2) de groep tussen 30% en 50% en
 - 3) de groep van scholen waar meer dan 50% van leerlingen een moeder heeft zonder diploma.
- We denken dat we hiermee voor scholen relevante benchmarks kunnen aanreiken.

Uit het masterplan hervorming SO van 4 juni 2014.

- **“2.6 Sociaal economische status heeft te veel impact op schoolkeuze en schoolse prestaties.**
- Het opleidingsniveau van de moeder blijft de beste voorspeller van de kansen van jongeren om een diploma secundair onderwijs te behalen....
- Er is een sterke samenhang tussen de sociaal economische achtergrond en
 - - **de studie- en de schoolkeuze** van ouders en leerlingen;
 - - **de schoolse prestaties** van leerlingen;
 - - **de adviezen die ouders** en leerlingen krijgen;
 - - de manier waarop ouders en leerlingen omgaan met een B-attest.
 - Ouders en leerlingen met een sterke sociaal economische achtergrond kiezen bij een B-attest er vaker voor om een jaar over te doen;
 - - **wat leraren van leerlingen verwachten**;
 - - de erkenning en herkenning van de capaciteiten van leerlingen;
 - - de kansen die leerlingen krijgen om hun capaciteiten te ontwikkelen.”

SCHOOLACHERSTAND EN ATTESTERINGEN (case Antwerpen)

- OP BASIS VAN AGODI_FILES (+ Netwerk Codi's)
- CODERING EN VEREENVOUDIGING
 - Toevoegen van SES_velden (uit GOK-gegevens)
 - Toevoegen van werkbare coderingen (schoolmerken, adm.groepen, soort attest,)
 - Toevoegen van files schoolachterstand
 - Toevoegen van %
 - [131111 antwerpen attestering en achterstand 2002 tot 2012 hs311.xlsx](#)

Een paar resultaten

- Uit de files schoolachterstand
- Uit de files attesteringen

Vooraf : Zeer Groot Antwerpen (= Arrondissement)
aantallen en gok% vergeleken tussen 2009-2012

GOK 2012	Aantal_lIn	% MOED-12	%TOE-12	%TNN-12	VERSCHIL-AANTAL_09_12	%VERSCHIL-MOEDER_09_12	%VERSCHIL-TOEL_09_12	%VERSCHIL-TNN_09_12
RAND	19428	17%	21%	7%	-233	-2%	0%	1%
RAND_NO	11902	19%	22%	5%	232	-1%	1%	1%
RAND_ZO	7526	16%	21%	9%	-465	-2%	-2%	0%
STAD	34490	41%	40%	32%	-424	2%	1%	3%
A_CENTRUM	15183	34%	35%	35%	215	1%	0%	2%
A_NOORD	6859	32%	33%	16%	-531	2%	2%	4%
A_OOST	6150	59%	53%	42%	-110	1%	2%	5%
A_ZUID	6298	51%	49%	33%	2	4%	1%	5%
VERRE RAND	13292	20%	22%	4%	-793	-3%	-3%	1%
Eindtotaal	67210	30%	31%	19%	-1450	0%	0%	2%

Analyse 2010 : benchmarks op basis van regio : =onzin

AANTALLEN														
onderwijsw	CLUSTER	N_ADGR	REGIO3	SUBREGI	NET	N_SCHOOL	schooljaar				schooljaar			
							1999-2000	2002-2003	2005-2006	2008-2009	1999-2000	2002-2003	2005-2006	2008-2009
						aanbod								
KSO	KUNSTEN	Totaal 3. Beeld. en archit. kunst. KSO				5	97	101	107	84				
KSO	KUNSTEN	3. Beeld. en archi	CENTRUM	BINNENSTAD		S_LUCAS	26	30	33	44	27%	30%	31%	52% tov heel an
ATTESTERINGEN														
onderwijsw	N_ADGR	REGIO3	SUBREGI	N_SCHOC	CODE_SC	Gegevens	2002-2003	2005-2006	2008-2009	2002-2003	2005-2006	2008-2009		
KSO	Som van T_A-attest	3.BAK					71	62	64	70%	57%	77%		
KSO	Som van T_B-attest	3.BAK					21	30	11	21%	28%	13%		
KSO	Som van T_C-attest	3.BAK					9	16	8	9%	15%	10%		
KSO	Som van T_Totaal	3.BAK					101	108	83					
KSO	3.BAK	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van T_A-attest	25	15	38	83%	45%	86%		
KSO	3.BAK	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van T_B-attest	4	12	3	13%	36%	7%		
KSO	3.BAK	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van T_C-attest	1	6	3	3%	18%	7%		
KSO	3.BAK	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van T_Totaal	30	33	44					
SCHOOLACHTERSTAND														
onderwijsw	N_ADGR	REGIO	SUBREGI	N_SCHOC	CODE_SC	Gegevens	1999-2000	2002-2003	2005-2006	2008-2009	1999-2000	2002-2003	2005-2006	2008-2009
KSO	Som van OP LEEF	3. Beeld. en archit. kunst. KSO					53	44	53	43	55%	44%	50%	51%
KSO	Som van 1V	3. Beeld. en archit. kunst. KSO					27	39	36	31	28%	39%	34%	37%
KSO	Som van 2V+3V+	3. Beeld. en archit. kunst. KSO					17	18	18	10	18%	18%	17%	12%
KSO	Som van TOTAAL	3. Beeld. en archit. kunst. KSO					97	101	107	84				
KSO	3. Beeld. e	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van OP LEEF	13	11	16	21	50%	37%	48%	48%
KSO	3. Beeld. e	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van 1V	8	14	13	16	31%	47%	39%	36%
KSO	3. Beeld. e	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van 2V+3V+	5	5	4	7	19%	17%	12%	16%
KSO	3. Beeld. e	CENTRUM	BINNENS	S_LUCAS	ASO_TSO	Som van TOTAAL	26	30	33	44				

Schoolachterstand in kath. scholen

						trend 1999-2013
ses	CODE_SCHOOL	Waarden	1999-2000	2005-2006	2012-2013	verschil %
51_95	BSO_TSO_Q	OP LEEFTIJD	23%	14%	15%	-7%
31_50	ASO_TSO_A	OP LEEFTIJD	28%	29%	25%	-3%
31_50	BSO_TSO_V	OP LEEFTIJD	29%	28%	26%	-2%
51_95	BSO_TSO_P	OP LEEFTIJD	36%	28%	29%	-7%
51_95	ASO_BSO_TSO_B	OP LEEFTIJD	37%	26%	32%	-5%
51_95	ASO_BSO_TSO_N	OP LEEFTIJD	49%	37%	33%	-17%
51_95	ASO_BSO_TSO_J	OP LEEFTIJD	55%	42%	33%	-22%
51_95	ASO_BSO_TSO_Q	OP LEEFTIJD	56%	44%	34%	-22%
31_50	BSO_TSO_N	OP LEEFTIJD	36%	37%	34%	-3%
31_50	BSO_TSO_Z	OP LEEFTIJD	42%	44%	37%	-6%
51_95	ASO_BSO_TSO_K	OP LEEFTIJD	65%	55%	37%	-27%
31_50	ASO_BSO_TSO_R	OP LEEFTIJD	74%	65%	54%	-20%
31_50	ASO_TSO_F	OP LEEFTIJD	57%	56%	55%	-3%
1_30	ASO_TSO_E	OP LEEFTIJD	46%	53%	58%	12%
31_50	ASO_L	OP LEEFTIJD	80%	64%	58%	-22%
31_50	ASO_BSO_TSO_I	OP LEEFTIJD	61%	61%	59%	-2%
1_30	ASO_BSO_TSO_A	OP LEEFTIJD	59%	67%	61%	3%
1_30	ASO_TSO_H	OP LEEFTIJD	73%	73%	68%	-5%
1_30	ASO_BSO_TSO_M	OP LEEFTIJD	65%	66%	69%	5%
1_30	ASO_BSO_TSO_O	OP LEEFTIJD	79%	77%	73%	-6%
31_50	ASO_F	OP LEEFTIJD	88%	85%	76%	-12%
1_30	ASO_TSO_B	OP LEEFTIJD	78%	79%	78%	0%
1_30	ASO_M	OP LEEFTIJD	90%	89%	85%	-5%
1_30	ASO_I	OP LEEFTIJD	82%	81%	86%	4%
1_30	ASO_H	OP LEEFTIJD	82%	88%	88%	6%
1_30	ASO_TSO_M	OP LEEFTIJD	87%	90%	88%	0%

- Rood = een schoolpopulatie waar slechts 25% van de leerlingen op leeftijd zit
- Rose = idem ts 25 en 35%
- Geel = idem ts 35 en 65%
- Wit = minder dan 35% van de leerlingen heeft schoolachterstand
- **Evolutie**
 - Blauw : >3% achteruitgang
 - Groen: >3% vooruitgang

Het gaat razend snel !

Kath.scholen vgl indicatoren 2009-2013 : laaggeschoolde moeder, thuistaal niet Nederlands, schoolachterstand en attestering

2009

Moeder : 8 scholen boven gemiddelde

TNN: 9 boven gemiddelde

Op leeftijd : 11 boven gemiddelde

C-attest : 7 boven gemiddelde

2013

Moeder : 11 scholen boven gemiddelde

TNN: 17 boven gemiddelde

Op leeftijd : 11 boven gemiddelde

C-attest : 5 boven gemiddelde

88%	72%	20%	
69%	45%	33%	15%
59%	58%	34%	16%
59%	36%	46%	
56%	28%	29%	14%
51%	45%	34%	
49%		34%	13%
49%	33%	13%	15%
		40%	
	32%	24%	16%
		27%	20%
	43%		

Gemiddelde _ kath	SES%	TNN%	OPLEEF	C_ATT
CODE_SCHOOL	2012-	2012-	2012-	2012-
KAT			54%	8%
ASO_BSO_TSO_B	87	72	32%	5%
ASO_BSO_TSO_J	71	69	33%	14%
ASO_BSO_TSO_K	66	64	37%	9%
ASO_BSO_TSO_N	62	64	33%	8%
BSO_TSO_Q	60	49	15%	20%
BSO_TSO_P	59	55	29%	19%
ASO_BSO_TSO_Q	57	54	34%	9%
BSO_TSO_N	49	41	34%	12%
BSO_TSO_Z	45	35	37%	9%
ASO_L	41	49	58%	3%
BSO_TSO_V	41	38	26%	10%
ASO_BSO_TSO_R	39	44	54%	5%
ASO_TSO_A	35	43	25%	13%
ASO_TSO_F	34	38	55%	2%
ASO_F	32	45	76%	4%
ASO_BSO_TSO_I	31	32	59%	8%
ASO_BSO_TSO_A	27	35	61%	9%
ASO_BSO_TSO_M	25	34	69%	5%
ASO_TSO_H	20	25	68%	6%
ASO_BSO_TSO_O	16	25	73%	4%
ASO_TSO_B	15	20	78%	8%
ASO_M	13	25	85%	3%
ASO_H	10	12	88%	3%
ASO_TSO_E	10	21	58%	10%
ASO_I	9	18	86%	3%
ASO_Q	8	17	88%	5%
TAD 2012	41	32	48%	10%

C-attesten volgens de SES-samenstelling van scholen

Antwerpen										
c-attest per SES gegroepeerd	2002-2004	2005-2007	2008-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	verschil	2002-2004	2012	
H_1_30									marktaandeel	
Som van TOT_ATT H_1_30	10849	11465	11715	11697	11761	11855	1006	35%	40%	
Gemiddelde van %C_ATT H_1_30	8%	8%	7%	6%	6%	6%	-2%			
K_31_50										
Som van TOT_ATT K_31_50	9829	9776	9643	9383	9197	8958	-871	32%	30%	
Gemiddelde van %C_ATT K_31_50	11%	12%	11%	10%	10%	9%	-2%			
L_51_95										
Som van TOT_ATT L_51_95	10463	10100	9026	8979	8992	9148	-1315	34%	31%	
Gemiddelde van %C_ATT L_51_95	13%	14%	16%	16%	14%	14%	1%			
Totaal Som van TOT_ATT	31141	31341	30384	30059	29950	29961	-1180			
Totaal Gemiddelde van %C_ATT	11%	11%	12%	11%	10%	10%	-1%			
Totaal Gemiddelde van %OPL	49%	49%	47%	47%	47%	48%	-1%			

De samenhang tussen schoolachterstand en attesteringen

SES-Cluster	Antwerpen	Waarden 2010-2011-2012-2013			
H_1_30	op leeftijd	Gemiddeld	71%	72%	72%
H_1_30	c-attestering	Gemiddeld	6%	6%	6%
K_31_50	op leeftijd	Gemiddeld	46%	46%	45%
K_31_50	c-attestering	Gemiddeld	10%	10%	9%
L_51_95	op leeftijd	Gemiddeld	27%	27%	29%
L_51_95	c-attestering	Gemiddeld	16%	14%	14%
Totaal Gemiddelde van %SA			53%	53%	52%
Totaal Gemiddelde van %C_ATT			11%	10%	10%

Attesteringen in 1A PER SES_GROEP

ANTWERPEN	SES	N_SCHOC	CODE	N_ADC	2002-2	2005-2	2008-20	2010-20	2011-2	2012-
Gemiddelde van %C_ATT										
Totaal	H_1_30				3%	3%	3%	3%	2%	1%
Totaal	K_31_50				7%	8%	5%	6%	6%	4%
Totaal	L_51_95				13%	13%	12%	11%	10%	9%
Gemiddelde van %OPL										
Totaal	H_1_30				82%	78%	81%	82%	81%	83%
Totaal	K_31_50				59%	55%	58%	56%	56%	61%
Totaal	L_51_95				47%	40%	41%	38%	34%	35%

% C-ATTEST IN 1A in enkele katholieke scholen			
	2002-2003	2008-2009	verschil
ASO_BSO_TSO_K	1%	24%	23%
BSO_TSO_P	0%	13%	13%
ASO_BSO_TSO_J	2%	10%	8%
ASO_BSO_TSO_R	0%	7%	7%
ASO_BSO_TSO_I	8%	12%	4%
ASO_BSO_TSO_N	1%	4%	3%
ASO_BSO_TSO_M	7%	10%	3%
ASO_L	7%	9%	2%
ASO_BSO_TSO_A	3%	4%	1%
ASO_TSO_A	8%	8%	0%
BSO_TSO_N	0%	0%	0%
ASO_F	0%	0%	0%
ASO_BSO_TSO_B	0%	0%	0%
ASO_TSO_F	0%	0%	0%
ASO_BSO_TSO_O	0%	0%	0%
ASO_H	0%	0%	0%
BSO_TSO_V	0%	0%	0%
ASO_I	1%	1%	0%
ASO_M	3%	1%	-2%
ASO_TSO_B	4%	1%	-3%
ASO_TSO_H	5%	0%	-5%
ASO_TSO_M	5%	0%	-5%
ASO_BSO_TSO_Q	15%	3%	-12%

De evolutie in de attestering in 1A: een illustratie bij de groeiende kloof.

Scholen

a. met een sterke toename van het aantal C-attesten

b. die status quo blijven

c. met een doelgericht attesteringbeleid, met daling van het aantal C-attesten

De effecten van het attest SG

hoeveel II. blijven in de SG na een B- of C-attest?
 (C_WEG of B_WEG = weg uit de scholengemeenschap)

Aantal van N_ATTEST			Aantal van N_ATTEST			Aantal van N_ATTEST		
Eindtotaal			Eindtotaal			Eindtotaal		
A_ATTEST	38656		B_ATTEST	7304		C_ATTEST	4606	
A_N	36154	94%	B_N	3524	48%	C_N	77	2%
A_WEG	2502	6%	B_WEG	2682	37%	C_WEG	2645	57%
			B_ZIT	1098	15%	C_ZIT	1884	41%
Eindtotaal	38656		Eindtotaal	7304		Eindtotaal	4606	

- De vraag die zich nu stelt :
 - is schoolverandering een nieuwe start voor leerling of ...
 - is schoolverandering een stap dichterbij de ongekwalificeerde uitstroom?

Effecten van attesten : het behaalde attest het jaar daarop volgend. (niveau sg)

Het vervolggattest van hen die in de school blijven.

Leerlingen met een C-attest behalen het jaar daarna:

15% C-attest (= 3x
grotere kans op C-attest
dan 'normaal')

Als 26% van de ll. met een C-attest het daaropvolgend jaar opnieuw een B-of C-attest behalen, dan is iets mis het evaluatiebeleid

Aantal van N_ATTEST		
A_ATTEST	33084	
S_A	20435	86%
S_B	2851	9%
S_C	1746	5%
S_DIP	8052	
B_ATTEST	3370	
S_A	2304	68%
S_B	813	24%
S_C	253	8%
C_ATTEST	1466	
S_A	1115	76%
S_B	129	9%
S_C	222	15%
Eindtotaal	37920	

HET ATTEST EN HET VERVOLGATTEST

Aantal van OV+VERVOLGATTEST						
GEMIDDELD						
	ASO		BSO		GSO	TSO
A_ATTEST						
S_A_ATTEST	85%		88%		76%	79%
S_B_ATTEST	8%		3%		19%	8%
S_C_ATTEST	7%		9%		6%	12%
B_ATTEST						
S_A_ATTEST	77%		78%		62%	79%
S_B_ATTEST	11%		8%		32%	9%
S_C_ATTEST	12%		14%		7%	12%
C_ATTEST						
S_A_ATTEST	82%		69%		65%	79%
S_B_ATTEST	9%		8%		20%	10%
S_C_ATTEST	9%		23%		15%	11%

ter overweging.. Over schoolachterstand in 1A

- Slechts de helft van de leerlingen die starten in 1A met **schoolachterstand** haalt een A-attest. (ORANJE PIJL)
- De **helft** daarvan haalt een A-attest in het tweede jaar (RODE PIJL)

Behaald attest in 1a en het vervolgattest			
op leeftijd		met schoolachterstand	
0		1+	
A_ATTEST	79%	A_ATTEST	54%
S_A	73%	S_A	52%
S_WEG	5%	S_WEG	8%
B_ATTEST	18%	B_ATTEST	37%
S_A	41%	S_A	29%
S_WEG	27%	S_WEG	36%
C_ATTEST	4%	C_ATTEST	8%
S_A	36%	S_A	23%
S_WEG	50%	S_WEG	59%

De effecten van een attest en het vervolgattest in 1B... ter overweging

De zittenblijvers
succesvol?

1A	6997				
>	1641				
>	1641				
1A	289	zittenblijvers			
S_A_ATTEST	209				
S_B_ATTEST	70	24%			
S_C_ATTEST	10	5%			

De 1B-leerlingen

1B	1636	
>	660	
>	660	
1A	58	
S_A_ATTEST	36	62%
S_B_ATTEST	20	34%
S_C_ATTEST	2	3%
1B	57	
S_A_ATTEST	49	86%
S_C_ATTEST	8	14%
2BVL	861	
S_A_ATTEST	493	57%
S_B_ATTEST	229	27%
S_C_ATTEST	139	16%

Globaal totaal over 10 schooljaren (in een sg)

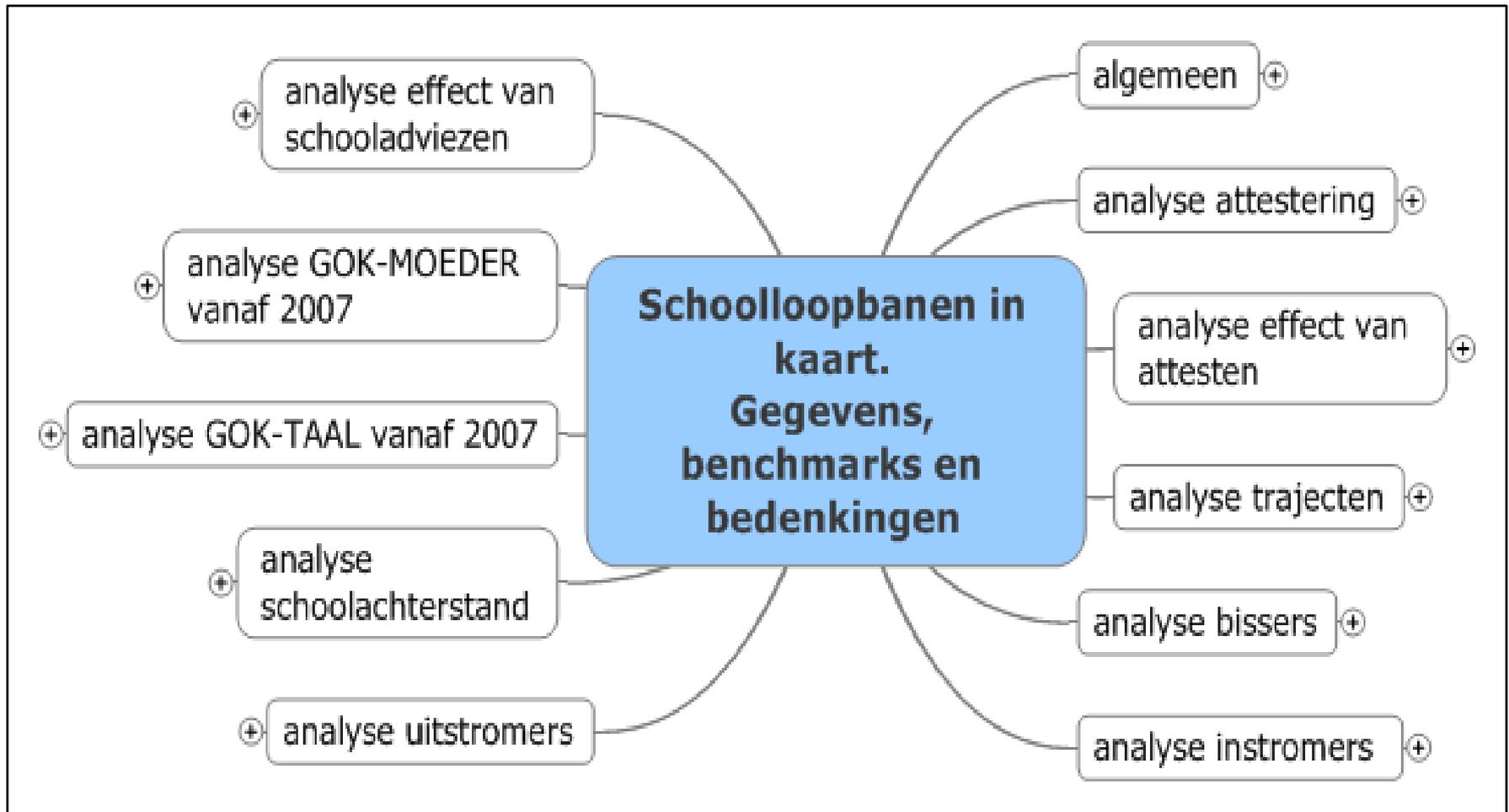
Besluit case attesteringen en schoolachterstand

- Gemiddelden van Attesteringen en Schoolachterstand zijn pas relevant voor scholen op basis van een 'indicator-norm' die rekening houdt met de 'SES'-indicatoren. (of de samenstelling van de schoolpopulatie)

BEVINDINGEN (2)

- Benchmarks op basis van SES-clusters kan scholen aanzetten om 'haalbare' succesindicatoren naar voor te schuiven om het succes van onderwijsinterventies te meten.
- De leraarskamer is niet bewust van de effecten van zittenblijven en schoolachterstand. Cijfermateriaal kan in stelling worden gebracht.
- Het attesteringsbeleid staat op de agenda van de meeste Antwerpse scholen. **Het "Samen tot aan de meet"-beleid werpt zijn eerste vruchten af.**
- Mattheus-effect speelt de scholen met Lage-Ses-populatie parten. (Gok-)middelen moeten dit verlies meer dan ooit compenseren.
- De segregatie in het Antwerpse schoollandschap zet zich door.

Schoolloopbanen 2003-2011

Aanzet: na de schoolachterstand- en attesteringscijfers rijzen er vragen:

- Wat zijn de effecten van B- en C-attesten?
- Wat zijn de effecten van zittenblijven?
- Wat zijn de effecten van vroegtijdig schoolverlaten?
- Wat is het effect van SES- en Taal-indicatoren?

- Hoe de vroegtijdige uitstroom aanpakken?
- Hoe schoolloopbanen stabiel maken?
- Hoe krijgen wij zicht op schoolloopbanen en indien mogelijk studiekeuzeprocessen?

Schoolloopbanen in kaart

Technische fase 1 : velden aanpassen

- Noodzakelijke velden
 - begin en einddatum inschrijving
 - nationaal nummer en stamboeknummer
 - Alle relevante velden (ses, taal, geboortedatum,....)
- Herbenoemen van data tot 'leesbare' of hanteerbare informatie
- Toevoegen van velden
 - Vb: teljaren, leeftijd,
 - Te tellen parameters: bis, in, uit, traject, schooljaren,..
- Controle van alles (namen bv "Ozturk")

- Technische fase 2 toevoegen van turf-
formules : bv : formule ZIJ-INSTROMERS EN 'WEG'

storiek - St	N_SCHOO	N_ADI	ATTES	LEEFTIJI	SUCCE S B_C ATTES	SUCCES B/C ADVIES	TRAJECT	AJS	BIS	IN	UIT	DIPLOMA	CONTROLE
<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	ZIJINSTROMER
2003-04	TEST	2BVLA	ATTES	16			N						ZIJINSTROMER
2004-05	S_URSULA	3VER	ATTES	17			N						ZIJINSTROMER
2005-06	S_URSULA	3VER	ATTES	18			N		1				in2
2006-07	S_URSULA	4VER	ATTES	19			V	4			1		weg
<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	andere s
2003-04	SISOII	5WEV	ATTEST	16	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		nvt	nvt	ZIJINSTROMER
<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	ZIJINSTROMER
2003-04	S_URSULA	2BVLA	ATTES	16			N						ZIJINSTROMER
2004-05	TEST	3VER	ATTES	16			N						andere s
2005-06	S_URSULA	3VER	ATTES	18			N		1				ZIJINSTROMER
2006-07	S_URSULA	4VER	ATTES	19			V	4			1		weg
<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	andere s

=ALS(D32<>"S_URSULA";"ZIJINSTROMER";ALS(H32="nvt";"ZIJ_2";ALS(D33<>"S_URSULA";"andere s";ALS(D34="S_URSULA";"in2";"weg")))))

Technische fase 3 : werken met draaitabellen

een voorbeeldfile

[121101 SLB LEERLING OLVA 9.xlsx](#)

Technische fase 4: de selectie, de presentatie en dan...

- **SELECTIE van resultaten uit de analyse SLB**
 - ZITTENBLIJVEN, EENJARIG, IN- EN UITSTROMEN, RETENTIE
 - VERGELIJKING SCHOLEN,...
 - Diepte-onderzoek,.....
- het genereren van percentages, grafieken,.....
- de presentatie
 - per school
 - niveau scholengemeenschap
 - niveau fora
- En dan..... aan de slag in de school

de schoolloopbaanindicatoren	MOEDER	TAAL	CL_SA	geslacht	CL_CULTUUR	OV	N_ADGR	N_ATTEST	TRAJECT	IN	UIT	BIS	diploma	effect attest	vervolgattest	vervolgrichting	vervolgschool	
MOEDER	■																	
TAAL		■																
Cluster SCHOOLACHTERSTAND			■															
GESLACHT				■														
Cluster CULTUUR					■													
OV						■												
N ADGR							■											
N ATTEST								■										
TRAJECT									■									
ZIJ INSTROOM										■								
VROEGTIJDIG UIT											■							
BIS																		
diploma																		
effect attest																		
vervolgattest																		
vervolgrichting																		
vervolgschool																		
#d-s-jaren																		
#aantal scholen/II																		
DOMEIN																		
STUDIEGEBIED																		
ko_schooljaar																		
N_SCHOOL																		

Wat geteld : de kruistabel

de analyse	
1	alle indicatoren
2	per onderwijsvorm + alle indicatoren
3	attestering + alle indicatoren
4	per traject + alle indicatoren
5	per school + alle indicatoren
6	(per admin groep + alle indicatoren)
7	meerdere combinaties van indicatoren
	(= diepteonderzoek)

Een paar resultaten (niveau SG)

- Bedenking vooraf :
 - Een overkill aan data
 - Maar dit is ook zoektocht naar relevante data, omdat wel vragen van scholen willen beantwoorden?
 - Dus : Wat hebben we nodig? Wat kunnen in stelling brengen,...
 - Vaststelling: kunnen nu wel diep zoeken en in kaart brengen:
 - Vb: de hoge c-attestering in 3 eco in een school
 - De instroom en de taal blijkt een onderdeel van de verklaring te vormen

Van Bao-x naar SO-x

Van Bao-y naar SO-x

n-bao x naar so-x										
Aantal van rijksregister										
	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	Eindtotaal	
1A	4	7	6	8	5	2	2	0	34	
1B	1		2	2	2	1	3	0	11	
	5	7	8	10	7	3	5	0	45	
cumul	5	12	20	30	37	40	45	45		
Aantal van TRAJECT										
	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	Eindtotaal	
E		5	1	1	4	2	4		17	17 van 45- 38% eenjarig
N	5	2	8	14	14	15	13	14	85	
V		5		1	3		2		11	11 van 45- 24% vervroegd
Z							1		1	
Eindto	5	12	9	16	21	17	20	14	114	14 van 45- 31% nog goed bezig

Van Bao-y naar SO-x									
Aantal van Schoolhistoriek - Schooljaar									
	2004-05	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	Eindtotaal		
1A		4	32	35	39	28	31	169	
1B	1		2	5	1	5	4	18	
Eindtotaal	1	4	34	40	40	33	35	187	
Aantal van TRAJECT									
	2004-05	2006-07	2008-09	2009-10	2010-11	Eindtotaal			
E	1		8	11	2	9		31	11%
N		4	30	47	74	82	112	349	
V				7	6	12		25	9%
Z		1					1	2	
Eindtotaal	1	5	38	65	82	103	113	407	

Participatie lage SES en TNN per OV

Aantal van OV+MOEDER		participatie lage ses-leerlingen						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ASO	L(S)O		23%					34%
BSO	L(S)O		67%					72%
GSO	L(S)O		47%					50%
KSO	L(S)O		9%					14%
TSO	L(S)O		38%					45%

Aantal van OV+TAAL		participatie lage TNN-leerlingen						
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ASO	TNN		26%					37%
BSO	TNN		57%					56%
GSO	TNN		46%					43%
KSO	TNN		3%					9%
TSO	TNN		36%					40%

Pas vanaf 2007-2008 zijn ses-indicatoren betrouwbaar.

Participatie per OV van de cluster- CULTUUR

participatie per OV van CLUSTER_CULTUUR				
	2003	2007	2010	2013
ASO				
ANDERE	6%	11%	17%	20%
BE2eG	13%	20%	26%	30%
BELG	79%	66%	55%	49%
MEDIT	2%	2%	2%	2%
BSO				
ANDERE	8%	14%	18%	21%
BE2eG	36%	46%	50%	50%
BELG	40%	28%	23%	22%
MEDIT	17%	11%	10%	7%
GSO				
ANDERE	8%	16%	16%	19%
BE2eG	29%	38%	43%	45%
BELG	56%	40%	37%	32%
MEDIT	6%	5%	4%	4%
KSO				
ANDERE	2%	5%	5%	5%
BE2eG	5%	5%	13%	11%
BELG	93%	90%	81%	84%
MEDIT	0%	0%	1%	0%
TSO				
ANDERE	5%	10%	12%	15%
BE2eG	21%	33%	37%	40%
BELG	68%	55%	48%	41%
MEDIT	6%	2%	3%	3%
Eindtotaal				

ATTESTERING EN OV EN CULTUUR

		Aantal van CLUSTER_CULTUUR							
		2003	2004	2005	2011	2012	2013		GEM
ANDERE	A_ATTEST	72%	71%	70%	78%	74%	73%		72%
BE2eG	A_ATTEST	69%	67%	64%	76%	77%	77%		72%
BELG	A_ATTEST	83%	84%	82%	84%	82%	84%		83%
MEDIT	A_ATTEST	71%	69%	72%	75%	78%	76%		72%

		Aantal van OV+CLUSTER_CULTUUR							
		2003	2004	2005	2011	2012	2013		Eindto
GSO									
ANDERE	A_ATTEST	67%	67%	69%	72%	70%	69%		67%
BE2eG	A_ATTEST	60%	58%	52%	72%	72%	71%		65%
BELG	A_ATTEST	78%	81%	82%	86%	84%	86%		82%
MEDIT	A_ATTEST	59%	49%	59%	72%	78%	75%		62%

De richtingen (op 105) die 50% van de **instroom** en **uitstroom** op zich nemen

IN WELKE RICHTING (VAN DE 105) STROOMT MEI

	2012	gemid
Z	503	
2BVL	31	5%
2HAN	13	5%
2MOD	13	4%
3HAN	30	5%
3KANTOOR	19	3%
3STW	20	3%
3VERZORG	21	4%
4HAN	13	4%
4KANTOOR	8	2%
4STW	10	2%
4VERZORG	15	2%
5HAN	11	3%
5HUM	7	3%
5IB	11	2%
5KANTOOR	7	2%
5OPR	23	3%
	som	51%

IN WELKE RICHTING (VAN DE 105) ZITTEN DE EENJARIGEN

Rijlabels	2012	gemid	Eindtotaal
E	538		4772
1A	121	23%	1107
1B	47	10%	492
2BVL	25	6%	282
2HAN	26	3%	159
3HAN	20	3%	128
3KANTOOR	13	4%	169
		49%	

IN WELKE RICHTING (VAN DE 105) ZITTEN
DE VERVROEGDE UITSTROMERS

V	2012	gemidd
2ARVO	12	4%
2BVL	47	10%
2MOD	50	8%
3HAN	8	3%
3HUM	12	2%
3KANTOOR	4	2%
3WET	14	2%
4HAN	18	3%
4HUM	10	2%
4KANTOOR	12	3%
4STW	10	3%
4TEWE	8	2%
5HAN	8	2%
5KANTOOR	4	2%
	som	47%

De top in- en uitstromers

Wat betekent dit voor de groepsdynamieken in deze klassen?

Wat betekent dit voor de leraren die in deze klassen lesgeven ?

Hebben de leerlingen van 2BVL geen uitwegen binnen de SG?

Wat is er aan de hand in 1A en 2MOD?

	Aantal	Aantal van in	Aantal van UIT		in	uit
2BVL	1688	511	746		30%	44%
3KAN	923	402	339		44%	37%
1B	1497	65	498		4%	33%
4KAN	852	234	274		27%	32%
3HAN	1037	386	279		37%	27%
4ECO	1260	163	322		13%	26%
2MOD	3401	371	807		11%	24%
3ECO	1447	196	282		14%	19%
1A	8332	323	1311		4%	16%

DE B_STROOM EN 3KANTOOR ZIJN TOCH PROBLEMATISCH TE NOEMEN: de duivenkoten bij uitstek

De top 10 richtingen van de ZITTENBLIJVERS (ongeveer 375 per jaar op niveau SG)

De top tien is goed voor
bijna de helft van alle
zittenblijvers

1A, 2MOD en 2HAN zijn
goed voor **22%** van alle
zittenblijvers

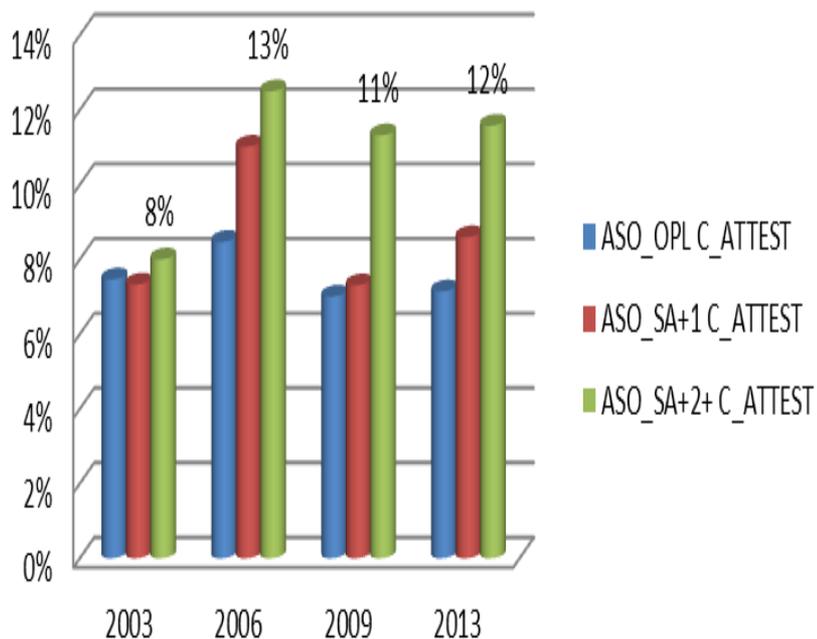
(noot : in de LOSO-databank blijft
27% in de eerste graad zitten
(23% in A-stroom en 4% in B-
stroom)

Aantal van ZIT Eindtotaal			
1	2982		
1A	379	13%	
2MOD	138	5%	
5HAN	120	4%	
2HAN	112	4%	
4HAN	111	4%	
3ECO	94	3%	
4ECO	84	3%	
4STW	79	3%	
5STW	77	3%	
3STW	75	3%	43%

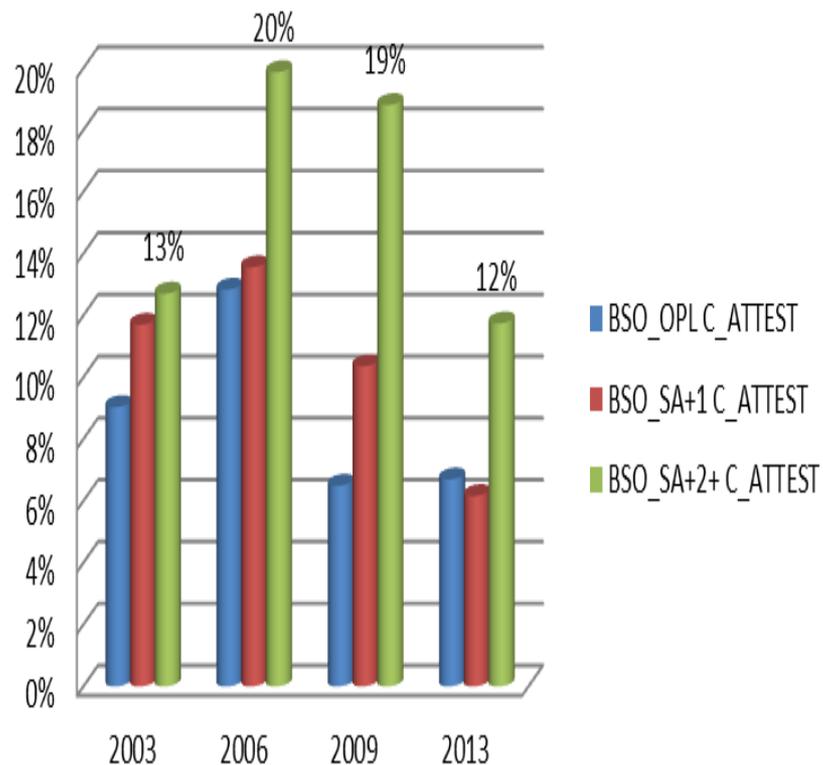
Aantal van ZIT	2007-	2008-	2009-	2010-	2011-	Eindtot
1	401	403	420	350	374	2982

C-ATTEST EN SCHOOLACHTERSTAND IN HET ASO en BSO

C_ATTESTERINGEN SCHOOLACHTERSTAND IN ASO

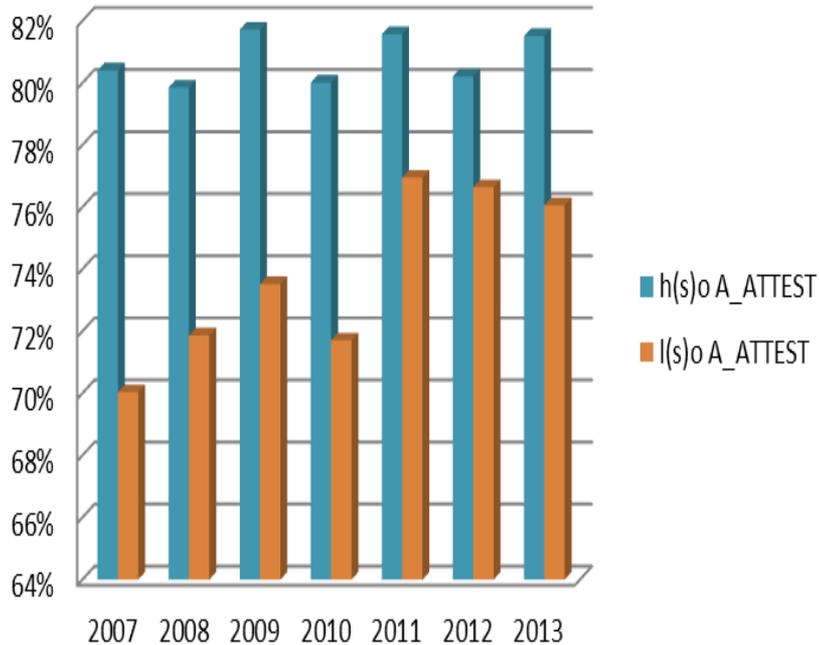

C_ATTESTEN SA IN BSO

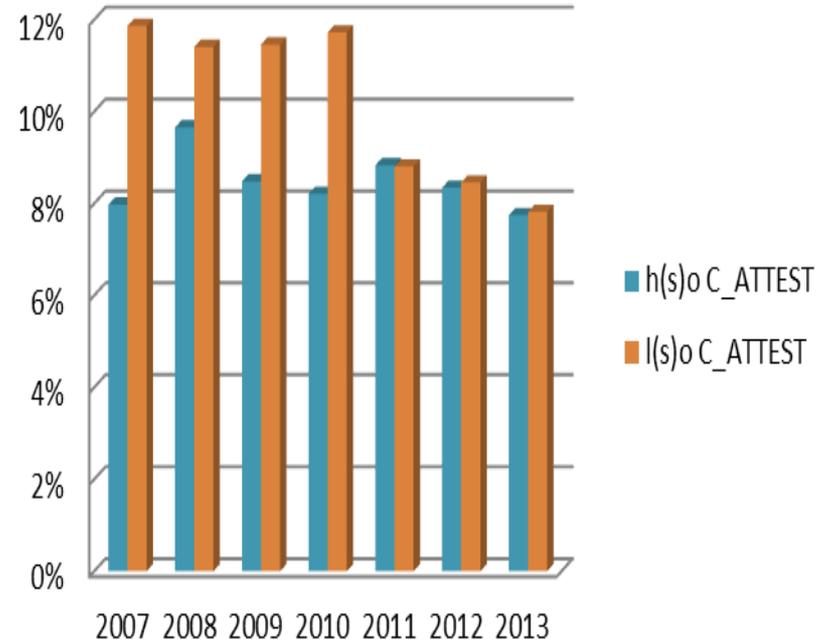

Attestering en moeder

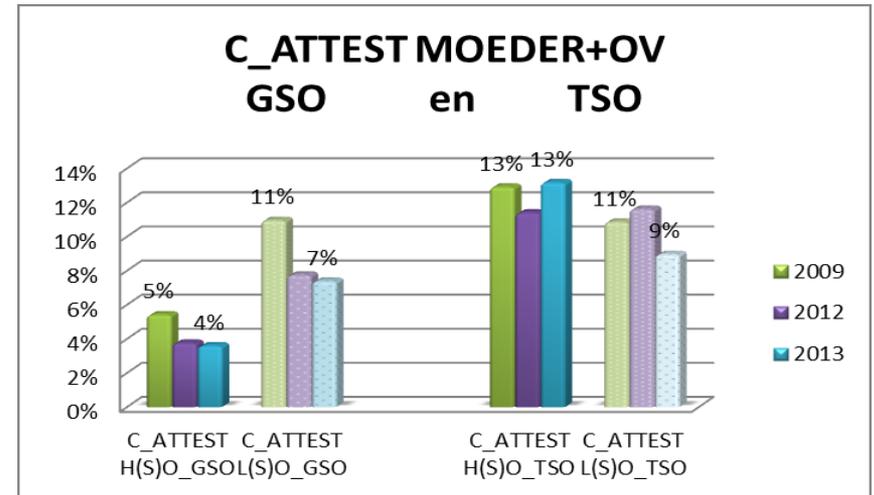
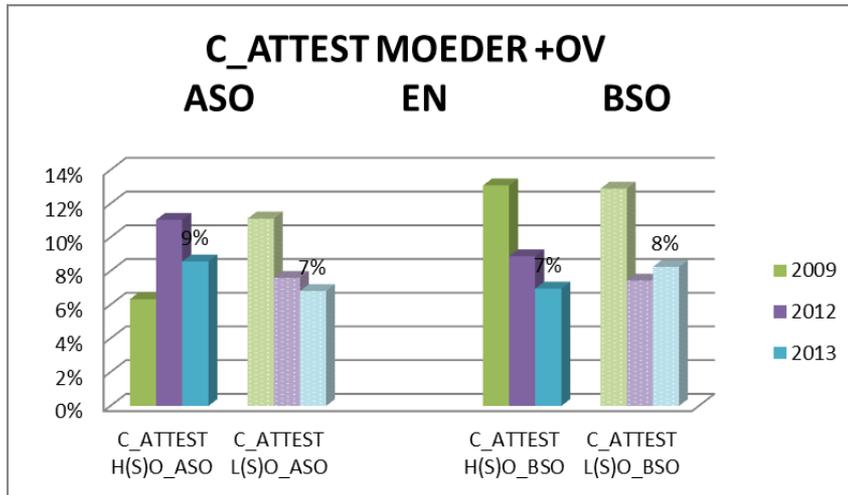
moeder en a-attesting

moeder en c-attesting

C-attestering MOEDER+OV

ASO/BSO minder C-attestering en quasi gelijk in 2013

GSO : kloof wordt kleiner door sterkere daling C-attestering in Lage Ses

TSO: Lage Ses heeft **minder** C-attesten dan Hoge Ses (problematiek hoge ses- afstroom??)

Detail-analyse verschil attesteringen SES in TSO Handel

selectie handel tso							
in	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
zij-instromers							
H(S)O							
A_ATTEST	74%	77%	61%	75%	75%	72%	71%
B_ATTEST	10%	5%	16%	8%	13%	13%	12%
C_ATTEST	16%	18%	23%	17%	13%	15%	18%
L(S)O							
A_ATTEST	73%	61%	57%	76%	59%	70%	65%
B_ATTEST	13%	18%	20%	13%	31%	19%	18%
C_ATTEST	13%	21%	24%	11%	10%	11%	17%
(leeg) = normaalvordrende leerlingen							
H(S)O							
A_ATTEST	82%	78%	76%	83%	77%	78%	79%
B_ATTEST	8%	10%	6%	4%	13%	8%	8%
C_ATTEST	10%	13%	18%	13%	10%	14%	13%
L(S)O							
A_ATTEST	73%	83%	73%	78%	79%	74%	76%
B_ATTEST	15%	9%	16%	13%	10%	17%	14%
C_ATTEST	12%	7%	12%	10%	11%	9%	10%

De trajecten (niveau SG)

Gemiddeld vertrekken 15% van de leerlingen (= +/- 1050 ll. jaarlijks naar een andere scholengemeenschap)

14% zijn zij-instromers of jaarlijks +/- 500 zij-instromers en +/- 450 éénjarigen = +/- 950 leerlingen die in de SG binnenstromen

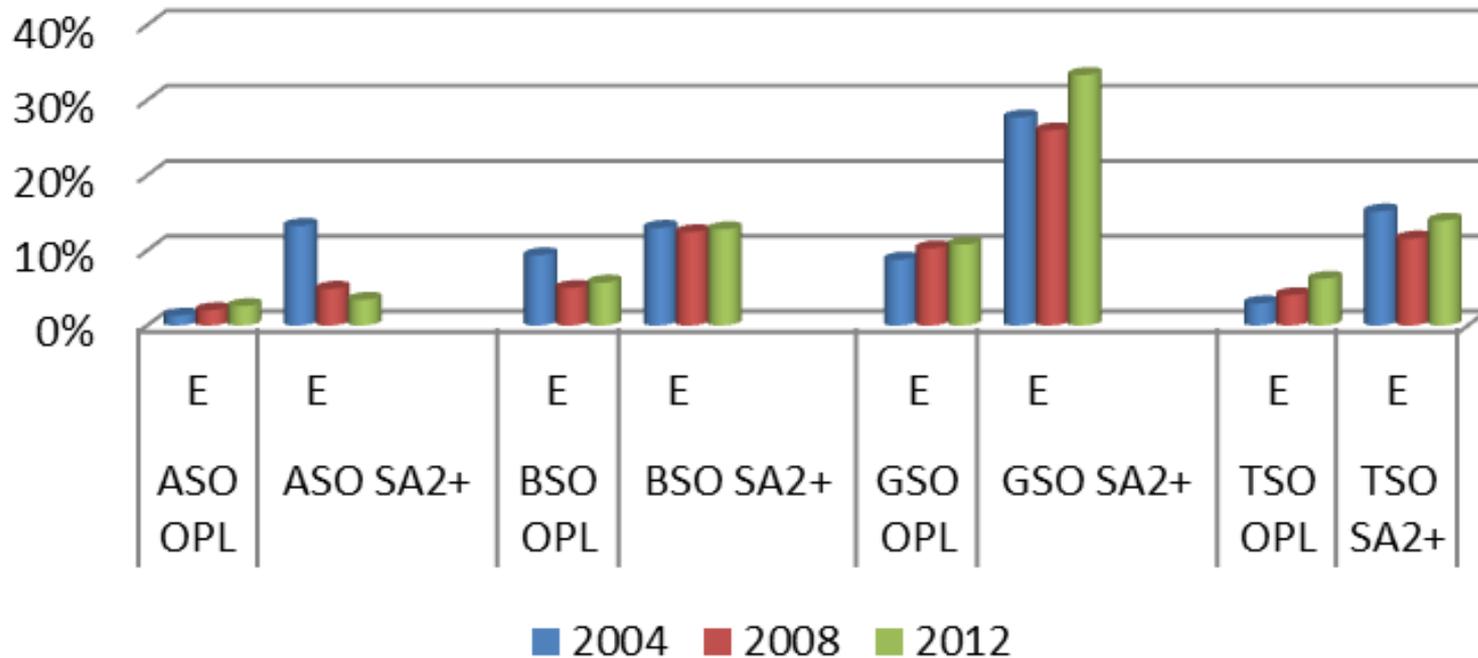
6% van alle attesten_blijft maar 1 jaar in de SG (maar dit wil ook zeggen dat 3247 leerlingen op een totaal van 20530 slechts 1 jaar in de SG blijven = **16%**)

Aantal van TRAJECT		2010	2011	attesten		leerlingen	
Eén jaar in de SG	E	461		3247	6%	3247	16%
Normaalvorderend	N	4856	5591	44305	78%		
Vervroegde uitstroom uit SG	V	607		4765	8%	4765	23%
Zij-instroom in SG	Z	509	834	4671	8%	4671	23%
	Eindtot	6433	6425	56988		20530	

61% van de leerlingen doorloopt zijn schoolloopbaan in de SG en **39% stroomt vervroegd uit.**

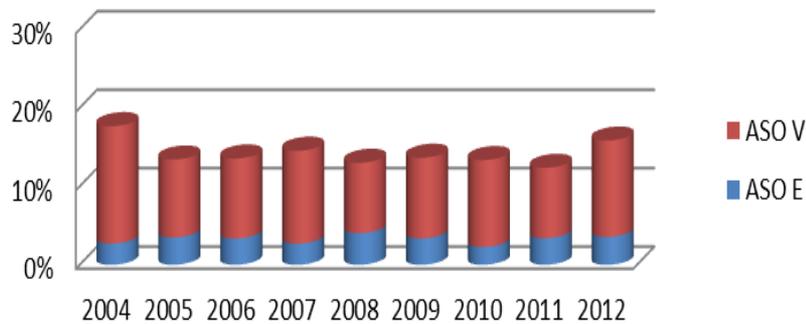
TRAJECTEN EN SCHOOLACHTERSTAND

TRAJECTEN EN SCHOOLACHTERSTAND EENJARIGEN

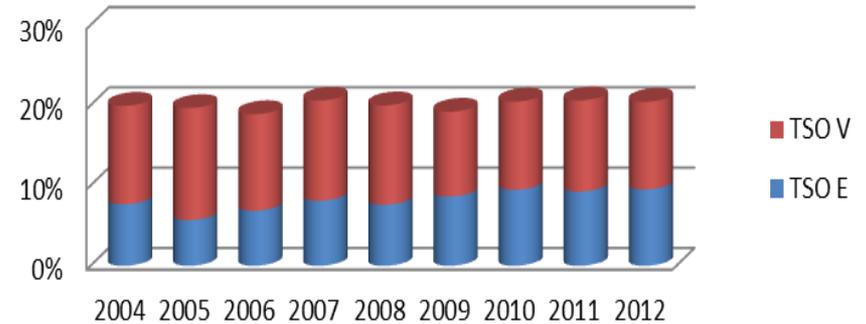

EVOLUTIE TRAJECTEN PER OV

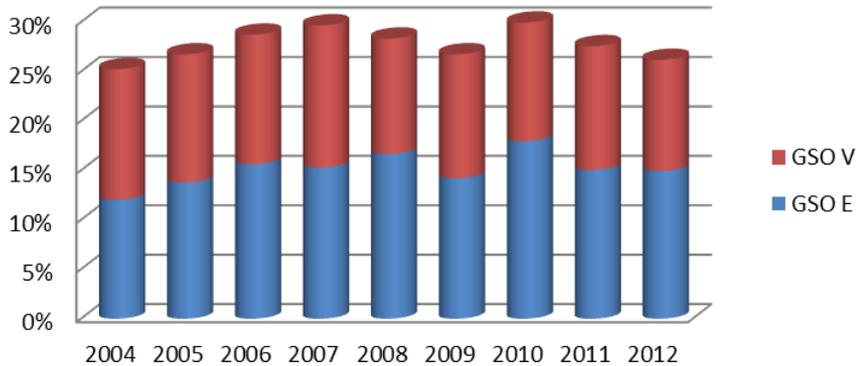
traject : eenjarigen en vervroegde uitstroom in ASO

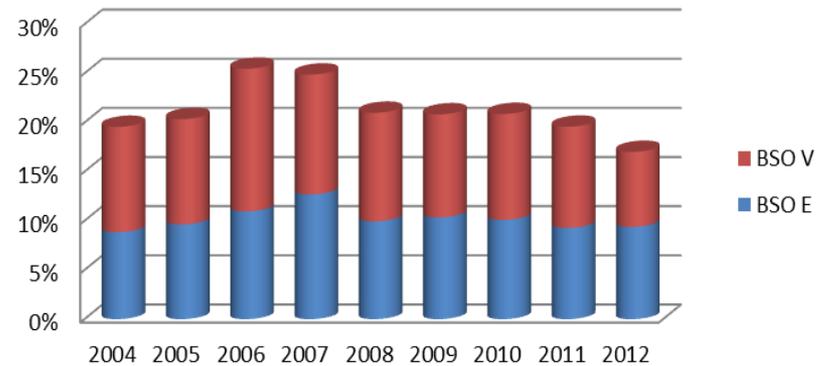
Traject : eenjarigen en vervroegde uitstroom in het TSO

traject: eenjarigen en vervroegde uitstroom in het GSO

Traject: eenjarigen en vervroegde uitstroom in het BSO

De top 10 richtingen van de EENJARIGE TRAJECTEN

(=6% van alle attesten en 16% van alle leerlingen in de databank)

63 % van alle eenjarige trajecten zit in de top 10.

Bijna 40% situeert zich in het eerste jaar

Het verloop in de kantoor-richtingen (8%) en 2bvl (6%) is zorgwekkend.

‘ de duivenkoten ‘

de trajecten en hun richtingen					
		2010 Eindtotaal			
E		461	3247		
1A		120	859	26%	
1B		67	404	12%	
2BVL		36	205	6%	
3KAN		18	139	4%	
3VERZORG		15	89	3%	
2MOD		9	81	2%	
2HAN		9	76	2%	
5KAN		4	74	2%	
6KAN		16	66	2%	
4KAN		5	65	2%	63%

DE (echte) RETENTIE : ALLE LEERLINGEN IN DE SG.

**VAN DE 100 STARTERS HAALT 51% EEN 6^E JAAR IN DE SG
(39% OP LEEFTIJD EN 12% MET EEN JAAR VERTRAGING)**

Omdat wij in de dagdagelijkse praktijk geen grote verschuivingen zien in de verschillende leerjaren van de school (zie cohort alle leerlingen), worden wij op het verkeerde been gezet.

Als wij naar de generatiestudenten kijken, valt pas op hoeveel leerlingen uitstromen en zittenblijven.

GENERATIESTUDENTEN			ALLE LEERLINGEN	
S_1_2004	1022		1022	
S_2_2005	840	82%	1017	99%
S_3_2006	666	65%	1132	111%
S_4_2007	553	54%	1098	107%
S_5_2008	472	46%	1167	114%
S_6_2009	401	39%	968	95%
S_6_2010	122	12%	950	93%
S_1_2009	1142		1142	
S_2_2010	875	77%	1038	91%
S_3_2011	667	58%	1108	97%

Cohort-analyse 2004 niveau SG

cohort-analyse 2004				
schooljaar 2004-1				
100%	S2004_1	1022		
5%	S2005_1	52	52	zit
82%	S2005_2	840	130	weg
	S2006_1	2	2	zit
	S2006_2	81	29	zit
65%	S2006_3	666	91	weg
	S2007_2	5	3	zit
	S2007_3	106	25	zit
54%	S2007_4	553	85	weg
	S2008_3	6	1	zit
	S2008_4	126	20	zit
46%	S2008_5	472	60	weg
	S2009_3	2	2	zit
	S2009_4	16	12	zit
	S2009_5	140	26	zit
39%	S2009_6	401	31	weg
	S2010_4	2		
	S2010_5	33	17	zit
12%	S2010_6	122	18	zit
	S2011_5	5	5	zit
3%	S2011_6	28		
	6ej-tot	551	397	wegtot
			38%	
		212	bissers	21%

1022 starters in het eerste jaar

212 zijn blijven zitten = 21%

397 leerlingen hebben de SG
verlaten = 38%

551 leerlingen halen een diploma in
de SG = 54%

39% zit nog op leeftijd in het 6^e
jaar

15% haalt een 6^e jaar met 1
of 2 jaar vertraging

DE RETENTIE OP SES_GEMETEN (= DIPLOMA MOEDER) (pas vanaf 2007 zijn de data relevant) Alle leerlingen van Cohort 2007

19% van de hoge SES - en **33%** van de lage SES-cohorte blijven achter of vallen uit na het eerste jaar

50% van de hoge SES-leerlingen bereikt op leeftijd het 5^e jaar , tegenover slechts **32%** van de lage-SES-leerlingen.

HOGE SES	HOGE SES	LAGE SES
# S_2007_1	691	424
# S_2008_2	563	282
# S_2009_3	458	190
# S_2010_4	406	161
# S_2011_5	351	137
# S_2008_2	81%	67%
# S_2009_3	66%	45%
# S_2010_4	59%	38%
# S_2011_5	51%	32%

DE SES-RETENTIE OP SCHOOLNIVEAU

Welk percentage van de cohortleerlingen 2007 geraakt in het 3^e jaar in de school?

De verschillende schoolcontexten kunnen de verschillen duiden.

Als je hieraan de verschillen in eenjarige-trajecten, zij-instromers en vervroegde uitstromers zou koppelen, wordt het duidelijk dat in sommige scholen de **schoolcultuur ondermijnd** wordt.

SES-samenstelling, de schoolachterstand, en de leerlingenstromen bepalen enerzijds de schoolloopbanen en anderzijds de schoolcultuur.

Het is ook een evidentie dat de schoolcultuur in grote mate de schoolloopbaan van de leerlingen beïnvloedt

- Van 1A naar een 3^e jaar

SCHOOL	H(S)O	L(S)O	TOT
school-a	76%	44%	67%
school-b	66%	25%	61%
school-c	33%	60%	57%
school-d	51%	66%	55%
school-e	57%	48%	53%
school-f	47%	55%	50%
school-g	57%	42%	49%
school-h	48%	48%	48%
school-i	40%	56%	44%
school-j	50%	30%	42%

DE SES-RETENTIE OP SCHOOLNIVEAU (VAN 3 NAAR 6)

Welk percentage van de cohortleerlingen 2007 blijft in de school?

Van het 3e jaar naar 6^e jaar +1

Ook hier zijn de verschillen tussen scholen zeer groot. Evenwel elke school werkt in en met zijn context.

TOTAAL SCHOOL VAN 3 NAAR 6+1			
	H(S)O	L(S)O	TOT
school-1	70%	79%	73%
school-8	74%	27%	71%
school-6	69%	0%	63%
school-7	67%	38%	63%
school-4	61%	43%	55%
school-5	34%	66%	52%
school-9	51%	56%	52%
school-3	33%	51%	49%
school-2	47%	53%	49%
school-11	30%	33%	32%
school-10	24%	35%	30%

Scholen vergeleken

sortering op diploma moeder

	= onder gemiddelde										boven gemiddelde					retentie 07+08+09			retentie 07+08					
	2010										TRAJECTEN					2010			VAN 1 NR 3			VAN 3 NR 6		
school	L(S)O	TNN	B_ATTEST	C_ATTEST	BIS	IN	UIT	EENJARIG	E-traject 1A	E_2010-2011	VERVROEGD	ZIJ_INSTROMER	op leeftijd	a-schooljaren	TOTAAL	H(S)O	L(S)O	TOTAAL	H(S)O	L(S)O				
sch-1	yellow	yellow		yellow		yellow	yellow	yellow	yellow	yellow			yellow		yellow	yellow		yellow	yellow	yellow				
sch-2	yellow			yellow		yellow	yellow	yellow	yellow	yellow		yellow		yellow	yellow	yellow		yellow	yellow	yellow				
sch-3	yellow	yellow		yellow		yellow	yellow	yellow	yellow	yellow			yellow	yellow	yellow	yellow		yellow	yellow	yellow				
sch-4					blue													blue	blue	blue				
sch-5		yellow	blue	yellow	yellow	yellow			yellow			yellow	yellow		yellow	yellow	yellow		yellow	blue				
sch-6		yellow				blue			yellow			blue			yellow	yellow	yellow			blue				
sch-7		blue													yellow	yellow	yellow	yellow	yellow					
sch-8															blue	blue			blue					
sch-9	blue	blue		blue		blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue	blue				
sch-10	blue			blue		blue	blue	blue		blue		blue	blue	blue	blue	blue			blue	yellow				
totaal	35%	35%		14%	9%	5%	15%	17%	8%	14%	11%	10%	10%	51%	2,5	54%	61%	42%	45%	48%	37%			

Scholen vergeleken

benchmark per 'benchmark-groep'

		= minder dan gemiddelde				beter dan gemiddelde										retentie 07+08+09			retentie 07+08			
		2010		2010		TRAJECTEN										VAN 1 NR 3			VAN 3 NR 6			
school	L(S)O	TNN	op leeftijd	a-schooijaren	B_ATTEST	C_ATTEST	BIS	IN	UIT	EENJARIG	E-traject 1A	E_2010-2011	VERVROEGD	ZIJ_INSTROMER	TOTAAL	H(S)O	L(S)O	TOTAAL	H(S)O	L(S)O		
sch-1																						
sch-2																						
sch-3																						
	67%	60%	32%	2,1	19%	12%	5%	21%	26%	14%	23%	18%	13%	12%	40%	37%	40%	29%	25%	30%	bench gr1	
sch-4																						
sch-5																						
sch-6																						
sch-7																						
sch-8																						
	30%	32%	51%	2,6	12%	10%	5%	14%	16%	7%	15%	9%	9%	10%	49%	55%	39%	47%	47%	43%	bench gr2	
sch-9																						
sch-10																						
sch-11																						
	10%	16%	70%	3,1	12%	7%	4%	11%	11%	5%	9%	6%	7%	8%	70%	73%	52%	53%	55%	33%	bench gr3	
 totaal	35%	35%	51%	2,5	14%	9%	5%	15%	17%	8%	14%	11%	10%	10%	54%	61%	42%	45%	48%	37%		

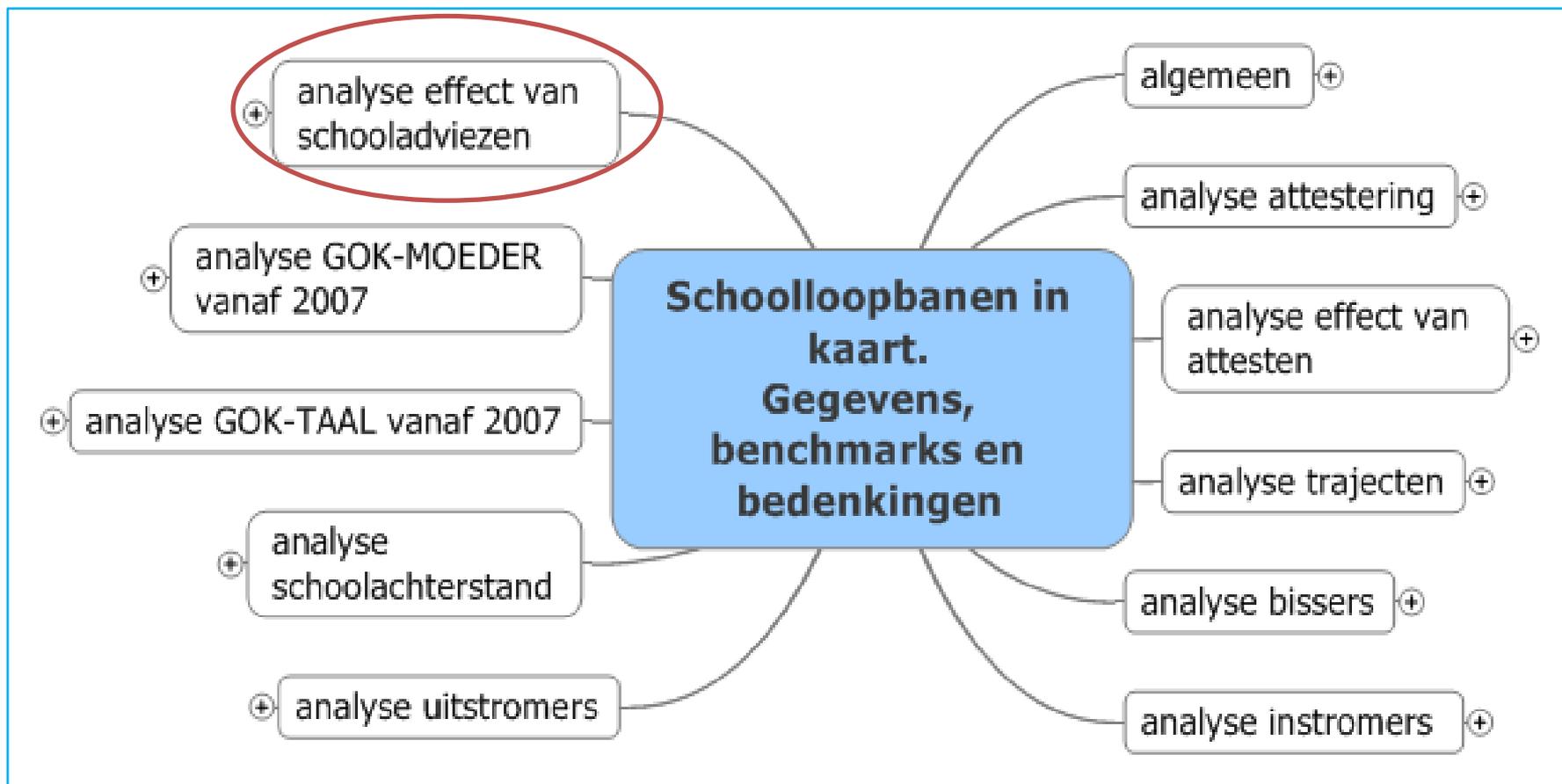
Vaststellingen

- De hoge frequentie in- en uitstromen is zorgwekkend. Het ondermijnt het schoolse welbevinden stelt Douterlungne. Hattie vond een negatief effect van **-.34**. **De schoolcultuur komt onder druk te staan.**
- School- of/en richting-keuze bij de start van het Secundair Onderwijs blijkt niet zo 'effectief'. De schoolloopbaanproblematiek situeert zich vooral in de 1^E Graad
- De Eenjarige-trajecten zijn exemplarisch voor het Vlaams "hoog mikken en daarna afstromen"-systeem (maar het ondergraaft wel de inspanningen van een schoolteam). Scholen worden gehypothekeerd.
- B- en C-attesten hebben een grote uitstroom uit de SG als effect.
- De cohort-analyse brengt dit fenomeen in kaart

Besluit bij de Schoolloopbanen

- Het is belangrijk in te zetten op het bestrijden van zittenblijven, en (s)hopgedrag en schoolverandering tot het minimum terug te dringen.
- Agodi / Inspectie (en Stadsdiensten) moeten scholen relevante benchmarks aanleveren en de effecten van schoolveranderingen - annex ongekwalificeerde uitstroom – opvolgen en communiceren aan scholen.
- Het is belangrijk dat elke school de volledige loopbaan van de leerlingen in beeld krijgt. Dus ook de resultaten in de vervolgschool of in het vervolgonderwijs (HO, DBSO,..) (Een rol van Discimus? Agodi? Flankerend OB? LOP?)

Schooladviezen in kaart

Analyse van adviezen en hun effecten

Wat adviseert de school?
Welke keuze maakt de leerling?

niveau scholengemeenschap

Op basis van 7964 adviezen in 5 scholen

Vanaf 2003-2004 tot 2010-2011

Aanzet: na de schoolachterstand- en attesteringscijfers rijzen er vragen:

- Wat zijn de effecten van B- en C-attesten?
- Wat zijn de effecten van zittenblijven?
- Wat zijn de effecten van vroegtijdig schoolverlaten?
- Wat is het effect van SES- en Taal-indicatoren?
- **Wat zijn de effecten van de adviezen van de delibererende klassenraad**

- Hoe de vroegtijdige uitstroom aanpakken?
- Hoe schoolloopbanen stabiel maken?
- Hoe krijgen wij zicht op schoolloopbanen en indien mogelijk studiekeuzeprocessen?

Eerste codering : van advies naar code

Schoolhistoriek - advies 1ste zit	N_ATTES	N_ADVI
Het behalen van het diploma sec. onderw. via het modulaire volwassenenonderwijs lijkt on	B_ATTTEST	TKO
Werk grondig aan je taalvaardigheden Nederlands.	B_ATTTEST	INZET
Kies geen richting met 5 uur wiskunde, want daarvoor is je inzet te beperkt gebleken. Een 3	B_ATTTEST	GN_WIS
Gebruik je talenten en bewijs voor jezelf wat je nu echt waard bent.	C_ATTTEST	INZET
Wij raden een wetenschappelijke richting in 3de graad ASO af wegens zwakkere resultaten	A_ATTTEST	GN_WET
Kies een BSO-richting die aansluit bij je interesses. Laat je begeleiden door CLB voor je stud	B_ATTTEST	BSO
Niet overdoen in 4ASO. Kies voor een richting in het gebied "personenzorg" of het gebied "	B_ATTTEST	TSO
Voor een derde graad ASO lijk je onvoldoende gemotiveerd te zijn. Wij adviseren met aand	A_ATTTEST	TSO
Overdoen in 4ASO mits ernstige studie-inzet in volledige schooljaar.	B_ATTTEST	OVERDOEM
Zwakke resultaten Latijn. Wij raden een 2MW aan.	A_ATTTEST	2MOD
Overdoen mits voldoende inspanning vanaf begin schooljaar.	C_ATTTEST	OVERDOEM
In een derde jaar ASO opletten met grote gehelen. Gezien de gunstige evolutie voor het val	A_ATTTEST	3ECO
Laat je door CLB begeleiden om je verdere studieloopbaan uit te stippelen.	C_ATTTEST	CLB
Gezien je interesse voor economie adviseren we 3TSO Handel.	B_ATTTEST	3HAN
Best niet overdoen in ASO. Zou OPR je niet liggen? Opleiding expeditie maritiem bediende	C_ATTTEST	TSO
2MW mits volgehouden studie-inzet vanaf begin schooljaar.	B_ATTTEST	2MOD
Zeker niet overdoen. Ontwikkel je talenten in 2BVL in een richting zoals verzorging/voeding	B_ATTTEST	2BVL

1. Het technische verhaaltje

- de probeer- fase

een coderingspoging : een try-out

ADVIES_EFFECT: INTERPRETATIE	indien geen advies wordt geformuleerd en de leerling verdwijnt van de school dan is dat tegen het advies code= TA_WEG			
	indien geen advies wordt gegeven bij een b-of c-attest en de leerling blijft zitten is dat tegen het advies code= TA_ZIT			
•advies-effect	B_ATTEST	C_ATTEST	A_ATTEST	
•LL VOLGT ADVIES_WEG_EN VERDWIJNT	B_A_WEG	C_A_WEG	A_A_WEG	
•LL VOLGT ADVIES_ZITTENBLIJVEN	B_A_ZIT	C_A_ZIT	A_A_ZIT	
•LL VOLGT ADVIES_HUIDIGE RICHTING TE BLIJVEN VOLGEN	B_A_N	C_A_N	A_A_N	
•LL VOLGT ADVIES_NIEUWE RICHTING	B_A_NR	C_A_NR	A_A_NR	
•LL VOLGT NIET HET ZIT_OF RICHTING_ADVIES EN VERDWIJNT	B_TA_WEG	C_TA_WEG	A_TA_WEG	
•LL VOLGT NIET HET WEG_OF RICHTING_ADVIES EN BLIJFT ZITTEN	B_TA_ZIT	C_TA_ZIT	A_TA_ZIT	
•LL VOLGT NIET HET RICHTING_ADVIES EN VORDERT NORMAAL	B_TA_NR	C_TA_NR	A_TA_NR	
•LL VOLGT NIET HET RICHTING_ADVIES EN MISLUKT			A_TA_NG	
•LL VOLGT NIET HET RICHTING_ADVIES EN SLAAGT			A_TA_N	
•GEEN ADVIES EN LL VERDWIJNT	B_GA_WEG	C_GA_WEG	A_GA_WEG	
•GEEN ADVIES EN LL BLIJFT ZITTEN	B_GA_ZIT	C_GA_ZIT	A_GA_ZIT	
•GEEN ADVIES EN LL VORDERT NORMAAL	B_GA_N	C_GA_OPLEEF	A_GA_N	

Resultaat van de try-out met een codering in een school

•advies-effect				B_ATTEST						
•LL VOLGT ADVIES_WEG_EN VERDWIJNT				B_A_WEG	225	58%	36%	36%	alles van b	
•LL VOLGT ADVIES_ZITTENBLIJVEN				B_A_ZIT	37	9%	6%	6%	b-weg	
•LL VOLGT ADVIES_NIEUWE RICHTING				B_A_NR	0	0%	0%	0%	277	44%
•LL VOLGT ADVIES_NORMALE DOORSTROOM				B_A_N	128	33%	21%	20%		
				totaal	390	100%	63%	62%	b-zit	
									131	21%
•LL VOLGT ZIT_OF RICHTING_ADVIES NIET EN VERDWIJNT				B_TA_WEG	51	22%	8%	8%	b-n	
•LL VOLGT WEG_OF RICHTING_ADVIES NIET EN BLIJFT ZITTEN				B_TA_ZIT	94	41%	15%	15%	217	35%
•LL VOLGT ADVIES NIET EN VORDERT IN NIEUWE RICHTING				B_TA_NR	0	0%	0%	0%	625	100%
•LL VOLGT ADVIES NIET EN VORDERT NORMAAL				B_TA_N	87	38%	14%	14%		
	noot: btan=		8 B_ATTESTEN EN 13A_ATT EN 1C_ATT EN 3 BEZIG	totaal	232	100%	37%	37%		
				subtotaal	622		100%	100%		
•GEEN ADVIES EN LL VERDWIJNT				B_GA_WEG	1	33%		0%		
•GEEN ADVIES EN LL BLIJFT ZITTEN				B_GA_ZIT	0	0%		0%		
•GEEN ADVIES EN LL VORDERT NORMAAL				B_GA_NR	0	0%		0%		
				B_GA_N	2	67%		0%		
				totaal	3	100%		0%		
				supertot	625			100%		

Besluit bij de try-out

- Coderingen zijn veel te complex om er mee aan de slag te gaan.
- Een diarree aan coderingen die niet 'verkoopt'. (niet goed leesbaar, te gefragmenteerd)
- Geen duidelijk verschil tussen het deliberatieadvies en wat de leerling er mee doet .

De uiteindelijke codering

CODERING ADVIES_EFFECTEN												
ADV_HERO	=	DE SCHOOL GEEFT ADVIES OM TE HERORIENTEREN IN EEN ANDERE SCHOOL										
ADV_RITS	=	DE SCHOOL GEEFT ADVIES OM IN EEN RICHTING VAN DE SCHOOL VERDER TE GAAN (DE HUIDIGE OF EEN ANDERE)										
ADV_ZIT	=	DE SCHOOL GEEFT ADVIES OM OVER TE ZITTEN IN DE HUIDIGE OF EEN ANDERE RICHTING IN DE SCHOOL										
CODERING EFFECTEN VAN DE ADVIEZEN (= WELKE KEUZE MAAKT DE LEERLING / VOLGT HIJ HET ADVIES OF NIET?)												
LL_HERO	=	DE LEERLING Kiest EEN ANDERE SCHOOL										
LL_RITS	=	DE LEERLING Kiest EEN NIEUWE RICHTING IN DE SCHOOL OF Blijft IN ZIJN HUIDIGE RICHTING										
LL_ZIT	=	DE LEERLING DOET ZIJN JAAR OVER										
LET OP !!		IN HET GEVAL VAN EEN A_ATTEST KAN DE KLASSENRAAD EEN ANDERE RICHTING ADVIZEREN										
		INDIEN HIJ TOCH IN ZIJN RICHTING Blijft Krijgt HIJ DE CODE LL_ZIT										

Een case

<	<	n	<	<	<	<	<	<	<	<
1A	1	12 /	B_ATTEST	12	0 B_N	_	_	S_A		
2STV	2	13 /	A_ATTEST	13	0 A_N	_	_	S_C		
3STW	3	14 VERZORG	C_ATTEST	14	0 C_ZIT	ADV_HERO	LL_ZIT	S_A		
3STW	3	14 STW	A_ATTEST	15	1 A_N	ADV_RITS	LL_RITS	S_C		
4STW	4	15 BSO	C_ATTEST	16	1 C_ZIT	ADV_HERO	LL_ZIT	S_A		
4STW	4	15 STW	A_ATTEST	17	2 A_N	ADV_RITS	LL_RITS	S_B		
5STW	5	16 6VZ	B_ATTEST	18	2 B_ZIT	ADV_HERO	LL_ZIT	S_A		
5STW	5	16 /	A_ATTEST	19	3 A_N	_	_	S_G		
6STW	6	17 /	GN_ATTES	20	3	_	_	_		

2: Het cijferwerk en de onderzoeksvragen

- Alle adviezen van alle scholen samengenomen en in kaart gebracht
- Op zoek naar relevante cijfers
- Op zoek naar benchmarks

- Kunnen scholen hiermee aan de slag?
- Kunnen scholen aan de hand van dit soort data de schoolloopbaan van hun leerlingen 'optimaliseren' indien ze dit zouden willen?

De effecten van adviezen :

DE GLOBALE CIJFERS

1/3 van de adviezen zijn heroriënteringsadviezen = buiten de SG – stijl CLB, DBSO,TKO,...

Leerlingen blijven liever zitten dan (meestal) af te stromen

Het advies heroriëntering wordt slechts door de helft gevolgd.

Het advies zittenblijven wordt door 2/3 van de leerlingen gevolgd.

schooladviezen			Rijlabels		
	Eindtotaal			Eindtotaal	
ADV_HERO	2115	27%	ADV_HERO	2115	
ADV_RITS	5287	66%	LL_HERO	1153	55%
ADV_ZIT	562	7%	LL_RITS	496	23%
Eindtotaal	7964		LL_ZIT	466	22%
			ADV_RITS	5287	
leerlingenkeuze			LL_HERO	837	16%
	Eindtotaal		LL_RITS	4207	80%
LL_HERO	2155	27%	LL_ZIT	243	5%
LL_RITS	4721	59%	ADV_ZIT	562	
LL_ZIT	1088	14%	LL_HERO	165	29%
Eindtotaal	7964		LL_RITS	18	3%
			LL_ZIT	379	67%
			Eindtotaal	7964	

ADVIEZEN EN KEUZE OP BASIS VAN ONDERWIJSVORM

Bespreking 1^e graad (GSO)

Indien ADV_HER volgt slechts 65%
 24% kiest er voor om toch in de school (SG)
 te blijven
 11% kiest om te blijven zitten

Indien ADV_RITS volgt 78% het advies
 16% verlaat de school (SG)
 6% kiest om te blijven zitten

Indien ADV_ZIT volgt 49% het advies
 47% kiest ervoor om de SG te verlaten
 3% kiest om toch in door te stromen in de
 school (SG)

Let op = een andere data-set

	ADV_HERO 33%	ADV_RITS 59%	ADV_ZIT 8%
8006			
ASO			
LL_HERO	58%	14%	31%
LL_RITS	15%	78%	9%
LL_ZIT	28%	8%	60%
BSO			
LL_HERO	76%	13%	50%
LL_RITS	8%	86%	3%
LL_ZIT	16%	1%	48%
GSO			
LL_HERO	65%	16%	47%
LL_RITS	24%	78%	3%
LL_ZIT	11%	6%	49%
KSO			
LL_HERO	72%	8%	25%
LL_RITS	9%	92%	1%
LL_ZIT	20%	0%	74%
TSO			
LL_HERO	60%	20%	28%
LL_RITS	11%	71%	3%
LL_ZIT	30%	9%	69%

De keuze van de leerling op basis van het attest

Het A-attest belet niet dat ongeveer 10% van de leerlingen voor een belangstellingsgebied buiten de SG kiest.

Met een B-attest verlaat 39% de SG

Een C-attest betekent voor de helft van de leerlingen de SG verlaten.

advies-keuze van de ll en attest		
Rijlabels	Eindtotaal	
A_ATTTEST		
LL_HERO	11%	
LL_RITS	89%	
B_ATTTEST		
LL_HERO	39%	
LL_RITS	45%	
LL_ZIT	16%	
C_ATTTEST		
LL_HERO	51%	
LL_RITS	2%	
LL_ZIT	47%	
Eindtotaal		

Het attest – de keuze van de leerling en het behaalde attest het jaar daaropvolgend

De resultaten die volgen op de adviezen na een A-attest wijken niet af van de grote gemiddelden

Leerlingen die blijven zitten na een B-attest halen dezelfde resultaten als de grote groep.

Maar leerlingen die blijven zitten na een C-attest hebben echter 3x meer kans op opnieuw een C-attest te halen

attest + advies-keuze+ vervolgattest (2011/12 niet opgenomen)										
A_ATTTEST	3511			B_ATTTEST	2299			C_ATTTEST	1334	
LL_HERO	419	12%		LL_HERO	1000	43%		LL_HERO	736	55%
S_WEG	419			S_WEG	1000			S_WEG	736	
LL_RITS	3092			LL_RITS	968			LL_RITS	20	
S_A+dip	2461	80%		S_A	614	63%		S_A	9	45%
S_B	369	12%		S_B	239	25%		S_B	6	30%
S_C	262	8%		S_C	115	12%		S_C	5	25%
				LL_ZIT	331			LL_ZIT	578	
				S_A	271	82%		S_A	431	75%
				S_B	51	15%		S_B	65	11%
				S_C	9	3%		S_C	82	14%
								Eindtotaal	7144	

ADVIEZEN EN KEUZE OP BASIS VAN ONDERWIJSVORM

In het GSO, het ASO en het TSO blijft dubbel zoveel leerlingen zitten dan de klassenraad adviseert.

In het BSO wordt in de helft van de adviezen geadviseerd te heroriënteren !?

Aantal van SCHOOL_ADVIES			Aantal van SCHOOL_ADVIES		
	Eindtotaal			Eindtotaal	
ASO	1619		ASO	1619	
ADV_HERO	312	19%	LL_HERO	310	19%
ADV_RITS	1169	72%	LL_RITS	1036	64%
ADV_ZIT	138	9%	LL_ZIT	273	17%
BSO	647		BSO	647	
ADV_HERO	338	52%	LL_HERO	282	44%
ADV_RITS	242	37%	LL_RITS	272	42%
ADV_ZIT	67	10%	LL_ZIT	93	14%
GSO	3763		GSO	3763	
ADV_HERO	778	21%	LL_HERO	969	26%
ADV_RITS	2845	76%	LL_RITS	2517	67%
ADV_ZIT	140	4%	LL_ZIT	277	7%
TSO	1129		TSO	1129	
ADV_HERO	395	35%	LL_HERO	329	29%
ADV_RITS	606	54%	LL_RITS	490	43%
ADV_ZIT	128	11%	LL_ZIT	310	27%
Eindtotaal	7158		Eindtotaal	7158	

De effecten van schooladviezen en de keuze van de leerlingen en de vervolgresultaten in 2MOD voor de leerlingen met een A-attest

In 3% van de gevallen geeft de klassenraad een heroriënteringsadvies

9% van de leerlingen volgt het advies om binnen de school een nieuwe richting te kiezen **niet** op.

De resultaten van de leerlingen die het advies volgen zijn iets beter dan de gemiddelde groep.

2MOD				
	Eindtotaal			
A_ATTTEST	461			
ADV_HERO	16			3%
LL_HERO	6		38%	
LL_RITS	10		63%	
S_A	8	80%		
S_B	2	20%		
S_C		0%		
ADV_RITS	445			97%
LL_HERO	41		9%	
LL_RITS	404		91%	
S_A	343	85%		
S_B	51	13%		
S_C	10	2%		

De effecten van schooladviezen en de keuze van de leerlingen en de vervolgresultaten in 2MOD voor de leerlingen met een B-attest

De leerlingen die ADV_HERO niet volgen zijn toch succesvol.

De leerlingen die het ADV_RITS niet volgen en blijven zitten zijn (uiteeraard) succesvoller het jaar nadien.

De leerlingen die het ADV_ZIT volgen zijn succesvol

Daarom blijft zittenblijven ook zo aantrekkelijk. Het rendeert op korte termijn.

Bedenking : het aantal zittenblijvers met een advies is in deze groep te klein geworden

B_ATTTEST	311			
ADV_HERO	94			30%
LL_HERO	41		44%	
LL_RITS	43		46%	
S_A	33	77%		
S_B	8	19%		
S_C	2	5%		
LL_ZIT	10		11%	
S_A	8	80%		
S_B	2	20%		
S_C				
ADV_RITS	202			65%
LL_HERO	57		28%	
LL_RITS	130		64%	
S_A	99	76%		
S_B	24	18%		
S_C	7	5%		
LL_ZIT	15		7%	
S_A	13	87%		
S_B	2	13%		
S_C				
ADV_ZIT	15			5%
LL_HERO	5		33%	
LL_RITS	1		7%	
S_A	1	100%		
S_B				
S_C				
LL_ZIT	9		60%	
S_A	8	89%		
S_B		0%		
S_C	1	11%		

De effecten van schooladviezen en de keuze van de leerlingen en de vervolresultaten in 2MOD voor de leerlingen met een C-attest

Dezelfde bevindingen als bij het B-attest

De leerlingen die ADV_HERO niet volgen zijn toch succesvol.

De leerlingen die het ADV_RITS niet volgen en blijven zitten zijn (uiteeraard) succesvoller het jaar nadien. (maar toch meer b-attesten)

De leerlingen die het ADV_ZIT volgen zijn succesvol

Zittenblijven rendeert op korte termijn.

Bedenking : het aantal C-attesten met een advies is te klein geworden

C_ATTTEST	37			
ADV_HERO	10			27%
LL_HERO	5		50%	
LL_ZIT	5		50%	
S_A	4	80%		
S_B	1	20%		
S_C		0%		
ADV_RITS	18			49%
LL_HERO	9		50%	
LL_RITS				
S_A				
S_B				
S_C				
LL_ZIT	9		50%	
S_A	7	78%		
S_B	2	22%		
S_C		0%		
ADV_ZIT	9			24%
LL_HERO	2		22%	
LL_ZIT	7		78%	
S_A	6	86%		
S_B	1	14%		3%
S_C		0%		
Eindtotaal	809			